

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.001.04.2020

Pan
Jarosław Kowalczyk
Okręgowy Inspektor Pracy w Olsztynie
Państwowa Inspekcja Pracy,
Okręgowy Inspektorat Pracy
ul. Kopernika 29
10 – 512 Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykonanie planu finansowego Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowa Inspekcja Pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie, ul. Kopernika 29, 10-512 Olsztyn (dalej: "Inspektorat" lub „OIP”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Kowalczyk, Okręgowy Inspektor Pracy od dnia 3 lipca 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Justyna Lis, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/10/2020 z 3 lutego 2020 r.

(akta kontroli str.1)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli Zakres kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego za rok 2019 Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie, w ramach części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.</p> <p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analiza wykonania planu dochodów,– szczegółowe badanie wybranej próby wydatków Inspektoratu,– analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,– analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. „Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności”.</p>
---------------------------------	---

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez planu finansowego na 2019 r. Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że objęte kontrolą wydatki pozapłacowe w kwocie 495,4 tys. zł (stanowiące 4,3% ogółu wydatków)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

poniesiono w większości przypadków z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³. Stwierdzono bowiem, że w 19 przypadkach (spośród 92 badanych) płatności zobowiązań na kwotę 22,1 tys. zł dokonano po terminie, co było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy. Nie stwierdzono niecelowego wydatkowania środków.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych Inspektoratu za IV kwartał 2019 r. Zostały one sporządzone terminowo i poprawnie pod względem formalno – rachunkowym, na podstawie danych z ewidencji księgowej. System kontroli zarządczej zapewnił prawidłowość sporządzenia sprawozdań, jednak obarczony był ryzykiem pojawienia się nieprawidłowości z uwagi na niezaplanowanie mechanizmów kontrolnych dla zidentyfikowanego i istniejącego w Inspektoracie ryzyka pn. „Brak osób mogących zastąpić pracowników sekcji finansowo – księgowej” powiązanego z celem pn. „Zapewnienia sprawnego funkcjonowania urzędu”, co skutkowało zmaterializowaniem się tego ryzyka w grudniu 2019 r. i wdrożeniem działań naprawczych dopiero po tym fakcie.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W roku 2019 dochody OIP zostały zrealizowane w wysokości 83,8 tys. zł i były wyższe od zaplanowanych o 16,5% oraz od zrealizowanych w 2018 r. o 0,1%. Głównym źródłem dochodów były: wpływy z grzywien i kar, które wyniosły 48,2 tys. zł i stanowiły 57,5% ogółu dochodów (wzrost w stosunku do 2018 r. o 12,1 tys. zł) oraz wpływy ze sprzedaży składników majątkowych⁵ w kwocie 27,9 tys. zł (33,3% ogółu dochodów), które były niższe o 2,3 tys. zł od zrealizowanych w 2018 r.

(akta kontroli str. 58-67,121)

Na koniec 2019 r. należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów budżetowych wyniosły 222,5 tys. zł i były niższe o 11,8% od stanu koniec 2018 r. (252,4 tys. zł). W 99% dotyczyły grzywien i kar nałożonych przez inspektorów. Zaległości netto według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 222,3 tys. zł i były niższe od wskazanych w sprawozdaniu Rb-27 za 2018 r. (251,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 58-67)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W planie finansowym OIP na 2019 r., w rozdziale 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa ujęto wydatki w kwocie 10 245,7 tys. zł. W trakcie roku budżetowego, na podstawie czterech decyzji Głównego Inspektora Pracy, plan wydatków został zwiększony do kwoty

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm. (dalej „ustawa o finansach publicznych”).

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Sprzedaż służbowego samochodu osobowego i mebli biurowych przeznaczonych do likwidacji.

11 624,4 tys. zł (wzrost o 13,5%). Zwiększenie o kwotę 1 378,7 tys. zł dotyczyło przyznania funduszu na nagrody dla pracowników OIP w Olsztynie. Okręgowy Inspektor Pracy wydał osiem decyzji⁶ dotyczących zmiany planu wydatków OIP, na łączną kwotę 116,1 tys. zł⁷ - z zachowaniem zakresu upoważnienia określonego przez Głównego Inspektora Pracy. Analiza tych decyzji wykazała, że zmiany wynikały z dostosowania planu wydatków do bieżących potrzeb Inspektoratu.

W 2019 r. OIP nie otrzymał środków z rezerw budżetowych (ogólnej i celowej), nie dokonywano również blokady wydatków.

(akta kontroli str.122-167)

W 2019 r. w Inspektoracie zrealizowano wydatki w kwocie 11 571,5 tys. zł, co stanowiło 99,6% planu po zmianach. W porównaniu do 2018 r. nastąpił wzrost wydatków o 673,9 tys. zł, tj. o 0,6%.

W 2019 r. w stosunku do roku poprzedniego struktura wydatków przedstawiała się następująco: wydatki bieżące stanowiły 98,5% ogółu wydatków (w 2018 r. 97,2%), wydatki majątkowe – 0,6% (w 2018 r. – 2%), świadczenia na rzecz osób fizycznych 0,9% (w 2018 r. – 0,8%).

W 2019 r. wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników OIP wzrosły w stosunku do 2018 r. o 647,5 tys. zł (o 8,7%), przy jednoczesnym wzroście (o 5,4%) przeciętnego zatrudnienia w przeliczeniu na pełnozatrudnionych do 93,2 etatu w 2019 r. (z 88,4 w 2018 r.). W 2019 r. nastąpił ponad dwukrotny wzrost wydatków na szkolenia pracowników (z 35,6 tys. zł w 2018 r. do 72,8 tys. zł w 2019 r.). Wydatki majątkowe wyniosły 69,9 tys. zł (dotyczyły zakupu samochodu służbowego) i stanowiły 32,0% kwoty tych wydatków z 2018 r. (217,8 tys. zł).

Zobowiązania Inspektoratu na koniec 2019 r. wyniosły 763,4 tys. zł i stanowiły 110,7% zobowiązań na koniec 2018 r. Dotyczyły głównie zobowiązań z tytułu naliczonego dla pracowników dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz wydatków osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń (w tym m.in. wydatków na zakup odzieży ochronnej dla pracowników) i zakupu energii. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 68-78, 209-210)

Szczegółowym badaniem, pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto wydatki w kwocie 495,4 tys. zł, tj. 4,3% wydatków poniesionych przez Inspektorat w 2019 r. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie zapisów konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”⁸ oraz odpowiadających im dowodów księgowych. Próbę stanowiło 50 zapisów księgowych na kwotę 387,7 tys. zł wylosowane metodą monetarną (MUS)⁹ oraz 42 zapisy księgowe na kwotę 107,7 tys. zł dobrane w sposób celowy. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że:

- Wydatki poniesiono w granicach kwot określonych w planie finansowym, w sposób celowy i oszczędny (zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).
- Środki finansowe przeznaczano na zakup materiałów i wyposażenia, energii i usług dla Inspektoratu.
- Nabyte środki trwałe i wyposażenie prawidłowo ujęto w ewidencji składników majątkowych i przekazano do użytkowania.

⁶ Poza decyzjami dotyczącymi zwiększenia wartości wydatków w Planie finansowym na 2019 r., w związku z decyzjami Głównego Inspektora Pracy związanymi z przyznaniem funduszu nagród dla pracowników OIP w Olsztynie.

⁷ W tym, w trzech decyzjach dokonano m.in. przesunięć pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków w paragrafie 400 „Grupa wydatków bieżących jednostki” na łączną kwotę 55,00 tys. zł.

⁸ Populację stanowiły zapisy dotyczące wydatków bieżących pozapłacowych i wydatków majątkowych. Z próby wyłączone zapisy na kwotę poniżej 500 zł.

⁹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

- W 19 przypadkach (z 92 badanych) płatności w kwocie 22,1 tys. zł dokonano z naruszeniem terminów wynikających ze wcześniej zaciągniętych zobowiązań, tj. niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Opóźnienia wynosiły od jednego do sześciu dni po terminie zapłaty¹⁰. Inspektorat wystąpił do wierzycieli z pismami z prośbą o nienaliczanie odsetek za nieterminowe płatności. W większości przypadków (poza 3) uzyskano od nich oświadczenia o odstąpieniu od roszczeń finansowych z tego tytułu. Do dnia 6 marca 2019 r. nie naliczono odsetek dla OIP.

Niezapłacenie w terminie ww. zobowiązań nastąpiło z następujących powodów:

- Nieobecności w pracy w tym samym czasie (od 12 do 13 grudnia 2019 r. oraz od 17 do 19 grudnia 2019 r.) wszystkich pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej OIP, uprawnionych do dokonania przelewów (Główny Księgowy i dwóch pracowników Sekcji¹¹).
- Udzielenia przez Okręgowego Inspektora Pracy urlopu wypoczynkowego w dniach od 12 do 19 grudnia 2019 r. jednemu z pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej, bez wyznaczenia we wniosku urlopowym osoby do pełnienia zastępstwa za nieobecnego pracownika¹². Dotychczasowa praktyka w Inspektoracie wskazywała, że w większości przypadków osoby z Sekcji Finansowo – Księgowej uzyskiwały zgody na urlop na wnioskach urlopowych, na których podpisał się pracownik wyznaczony do pełnienia zastępstwa za nieobecnego lub/i zgodę na urlop aprobowala Główna Księgowa. Z wyjaśnień Okręgowego Inspektora Pracy wynikało, że udzielił urlopu ww. pracownikowi, ponieważ drugi pracownik Sekcji Finansowo – Księgowej (przebywający na długotrwałym zwolnieniu lekarskim do 11 grudnia 2019 r.) informował go o planowanym powrocie do pracy¹³. W związku z tym zaplanowano, że realizacją 17 pozapłacowych wydatków OIP zajmie się ten pracownik, który powróci do pracy po zakończeniu zwolnienia lekarskiego (tj. zaplanowano, że w dniach 12 i 13 grudnia 2019 r. miał przygotować przelewy do realizacji, a od 16 do 19 grudnia 2019 r. miał je wykonać).
- Braku, na dzień 16 grudnia 2019 r., odbytych kontrolnych badań lekarskich przez jednego z pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej (który tego dnia powrócił do pracy po długotrwałym zwolnieniu lekarskim), co skutkowało, według wyjaśnień Okręgowego Inspektora Pracy, odmową wykonywania jakichkolwiek czynności.
- Nieskutecznego systemu kontroli zarządczej w Inspektoracie w obszarze „Zapewnienia sprawnego funkcjonowania urzędu”, z uwagi na niezaplanowanie i niewdrożenie w odpowiednim czasie wystarczających działań i mechanizmów kontrolnych (reakcji na ryzyko) dla zidentyfikowanego ryzyka „Brak osób mogących zastąpić pracowników sekcji finansowo – księgowej”, co spowodowało zaistniałą sytuację. W „Rejestrze ryzyka Okręgowego Inspektoratu Pracy w roku 2019”¹⁴ przyczyny ww. ryzyka określono następująco: „Długotrwała absencja pracowników zajmujących się realizacją zadań finansowo – księgowych. Zbyt mała obsada pracowników do

¹⁰Jedna faktura opłacona sześć dni po terminie zapłaty, jedna faktura pięć dni po terminie zapłaty, sześć faktur cztery dni po terminie zapłaty, sześć faktur trzy dni po terminie zapłaty, cztery faktury dwa dni po terminie zapłaty, jedna faktura jeden dzień po terminie zapłaty.

¹¹Główna Księgowa przebywała na zwolnieniu lekarskim od 19 listopada 2019r. do 31 grudnia 2019 r. Jeden z pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej przebywał na urlopie wypoczynkowym od 12 do 19 grudnia 2019 r. Drugi z pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej przebywał na zwolnieniu lekarskim od 1 lipca 2019 r. do 11 grudnia 2019 r., a następnie na urlopie na żądanie od 12 do 13 grudnia 2019 r., powrócił do pracy na jeden dzień (16 grudnia 2019 r.) i ponownie udał się na zwolnienie lekarskie od 17 grudnia 2019 r. (do dnia zakończenia kontroli nadal na zwolnieniu).

¹²Podczas nieobecności w pracy Główny Księgowy i drugiego z pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej OIP.

¹³Po powrocie z długotrwałego zwolnienia lekarskiego pracownik Sekcji Finansowo – Księgowej skorzystał z dwóch dni urlopu na żądanie, był w pracy przez jeden dzień (16 grudnia 2019 r.) i ponownie przebywał na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

¹⁴Rejestr ryzyka Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie w roku 2019 z dnia 18.03.2019 r.; Aktualizacja rejestru ryzyka Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie w roku 2019 z dnia 15.07.2019 r

poprawnego wykonywania nałożonych obowiązków”. Ryzyko oceniono jako średnie, jednak posiadało ono najwyższą punktową ocenę spośród wszystkich zidentyfikowanych. Skutki ryzyka określono jako: „Problemy z właściwą realizacją zadań. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych”, jednak nie zaplanowano dla niego żadnych działań i mechanizmów kontrolnych (reakcji na ryzyko), co w efekcie spowodowało jego zmaterializowanie się w grudniu 2019 r. (w skutek nieobecności w pracy w tym samym czasie wszystkich pracowników Sekcji Finansowo – Księgowej) i nieterminowe płatności za 19 faktur. W trakcie kontroli Inspektorat wprowadził działania mające na celu zminimalizowanie ryzyka „Brak osób mogących zastąpić pracowników sekcji finansowo – księgowej” i zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia kolejnych zdarzeń niepożądanych w przyszłości poprzez: zatrudnienie do Sekcji Finansowo – Księgowej nowej osoby na zastępstwo za pracownika długotrwale przebywającego na zwolnieniu lekarskim oraz rozszerzenie listy osób uprawnionych do podpisywania zleceń finansowych i niefinansowych w systemie bankowości elektronicznej o pracownika Sekcji Organizacji, Prewencji i Promocji OIP w przypadku nieobecności pracownika Sekcji Finansowo – Księgowej. Należy jednak zaznaczyć, że w tym samym czasie dokonano także zmiany sposobu podpisywania przelewów według reguły, która obarczona jest ryzykiem pojawienia się nieprawidłowości i brakiem pełnego nadzoru osób kierujących jednostką nad prawidłowością gospodarki finansowej Inspektoratu. Do 26 grudnia 2019 r. w OIP obowiązywała zasada, że każdy przelew wymagał dwóch podpisów, w tym jeden podpis składała Główna Księgowa lub upoważniony pracownik Sekcji Finansowo – Księgowej, a drugi podpis Okręgowy Inspektor Pracy (kierownik jednostki) lub jego zastępca. Od 27 grudnia 2019 r. w OIP wprowadzono zasadę, że każdy przelew wymagał dwóch podpisów osób upoważnionych w dowolnym powiązaniu (tj.: Okręgowego Inspektora Pracy, jego Zastępcy, Głównej Księgowej, pracownika Sekcji Finansowo – Księgowej, pracownika Sekcji Organizacji, Prewencji i Promocji).

- Dokumenty stanowiące podstawę dokonania wydatków zostały zweryfikowane przez uprawnione osoby. Należy jednak zauważyć, że brak zaplanowanej w 2019 r. reakcji na ww. ryzyko oraz niewdrożenie odpowiednich działań zapobiegawczych spowodowało, że w ośmiu przypadkach (spośród 92 zbadanych wydatków) weryfikacji dowodów księgowych pod względem formalno – rachunkowym, przyjmowania dyspozycji do zapłaty oraz podpisywania zlecenia płatniczego dokonywał tylko jeden pracownik Sekcji Finansowo – Księgowej (tj. bez zastosowania zasady dwóch par oczu i rozdzielności kontroli formalno – rachunkowej od akceptacji dokumentów finansowych), co obarczone było ryzykiem nieprawidłowości.

W trakcie kontroli zwrócono także uwagę na sposób przechowywania przez Inspektorat dokumentacji finansowo – księgowej. Zbadane 92 wyciągi bankowe i wydruki przelewów z systemu bankowości elektronicznej nie były dołączone do dowodów księgowych, na podstawie których dokonano zapłaty, a zgodnie z obowiązującą w Inspektoracie „Instrukcją sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów oraz dowodów księgowych” dokumenty te powinny być ze sobą połączone i w taki sposób przechowywane. Okręgowy Inspektor Pracy wyjaśnił, że dotychczasowy sposób przechowywania ww. dokumentów wynikał z błędnej interpretacji zapisów powyższej Instrukcji przez Głównego Księgowego. W trakcie kontroli dostosowano sposób przechowywania tych dokumentów do zasad określonych ww. Instrukcji.

(akta kontroli str. 216-478, 631-654)

W ramach badania próby wydatków, wydatki w kwocie 69,7 tys. zł (14,1%) skontrolowano pod kątem prawidłowości wyboru trybu udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania procedur określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. W 2019 r. Inspektorat nie udzielał zamówień publicznych o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość 30 tys. euro. Szczegółowym badaniem objęto jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zakup samochodu osobowego na wyposażenie Inspektoratu o wartości szacunkowej 57,0 tys. zł netto (tj. 13,2 tys. euro¹⁵). Na realizację zamówienia wydatkowano 69,7 tys. zł brutto. W badanym postępowaniu nie stwierdzono nieprawidłowości. Zamówienie zostało udzielone w postępowaniu ofertowym przeprowadzonym zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w OIP.

(akta kontroli str. 479-486)

Inspektorat przekazał roczne sprawozdanie z udzielonych zamówień w 2019 r. do Urzędu Zamówień Publicznych z zachowaniem terminu wynikającego z art. 98 ust. 2 ustawy PZP.

(akta kontroli str.487-488)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Dokonanie 19 wydatków w łącznej kwocie 22,1 tys. zł z naruszeniem terminów wynikających ze wcześniej zaciągniętych zobowiązań, tj. niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 217-225, 272-292, 366-367)

2.2 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Według sprawozdania za 2019 r. z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym Rb-BZ1 Inspektorat ponosił wydatki w ramach zadania 14.2 „Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy”, podzadania „Nadzór i kontrola przestrzegania prawa pracy” i dwóch następujących działań:

- Działalność nadzorczo – kontrolna przestrzegania prawa pracy, na które wydatkowano 11 228,9 tys. zł (tj. 97% wydatków ogółem),
- Działalność prewencyjno – promocyjna dotycząca bezpieczeństwa pracy i przestrzegania prawa pracy, na które wydatkowano 342,6 tys. zł (tj. 3%).

Sprawozdanie Rb-BZ1, sporządzone przez OIP zgodnie z wytycznymi dysponenta pierwszego stopnia (przekazanymi przez Departament Budżetu i Finansów Głównego Inspektoratu Pracy), nie zawierało informacji na temat celów i mierników realizacji zadań.

(akta kontroli str. 117-119, 489)

W 2019 r. inspektorzy pracy przeprowadzili 2 733 kontrole z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa pracy, legalności zatrudnienia oraz zbadali 97 wypadków przy pracy, tj. odpowiednio o 690 kontroli mniej i 19 wypadków więcej niż w 2018 r. W wyniku kontroli wydano 8 836 decyzji nakazowych (o 1 025 mniej niż w 2018 r.) i ujawniono 2 179 wykroczeń (o 216 mniej niż w 2018 r.). Skutkowało to m.in. nałożeniem 577 mandatów, skierowaniem 60 wniosków do sądu oraz zastosowaniem 498 środków wychowawczych (w 2018 r. odpowiednio: 563, 134, 606). W 2019 r. w ramach działalności prewencyjno – promocyjnej udzielono

¹⁵ Wg średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2477).

13 064 porady prawne oraz zrealizowano 212 programów prewencyjnych dla 7 504 podmiotów.

(akta kontroli str. 490-501)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W 2019 r. OIP realizował plan finansowy w zakresie wydatków w granicach kwot określonych w tym planie, w sposób celowy i oszczędny. Stwierdzono jednak przypadki nieterminowych płatności dla 19 spośród 92 zbadanych operacji gospodarczych (opóźnienia wynosiły od jednego do sześciu dni po terminie zapłaty), co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli odsetki nie zostały naliczone. Większość wierzycieli (poza trzema) złożyli (na prośbę Inspektoratu) oświadczenia o odstąpieniu od naliczania odsetek za nieterminowe płatności. Nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań jednostkowych Inspektoratu za 2019 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzeń w sprawie: sprawozdawczości budżetowej¹⁶, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁷, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁸.

W trakcie kontroli została sporządzona i przekazana korekta sprawozdania Rb-27, z powodu omyłkowego zaksięgowania kosztów egzekucji naliczonej przez Urząd Skarbowy na niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej (kwota 11,28 zł).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

NIK podkreśla jednak, że stosowany w OIP system kontroli zarządczej obarczony był ryzykiem nieprawidłowości w ewidencji finansowo – księgowej i tym samym ryzykiem w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych, w związku z sytuacją opisaną w pkt 2.1 Wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 54-120, 502-630)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe OIP i w zakresie operacji finansowych.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.).

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, ze zm.).

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.).

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym.

V. Uwagi i wnioski

Uwzględniając działania podjęte w trakcie kontroli Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, dnia 13 marca 2020 r.

Kontroler

Justyna Lis
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Olsztynie

z up.

Barbara Zajdel
Wicedyrektor

.....
podpis